

ною розробкою аналітико-інформаційних та статистичних документів. Тематика аналітичних документів зумовлена тими нагальними питаннями, які вирішуються на урядовому рівні.

Список використаних джерел

1. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. пос. Київ: Університет «Україна», 2014. 417 с.
2. Захарова І. В., Філіпова Л. Я. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 335 с.
3. Мандзюк О. Поняття та зміст аналітичної діяльності. *Інформаційне право*. 2017. № 10. С. 171–176.
4. Сорока М. Б. Національна система реферування української наукової літератури. Київ: НБУВ, 2002. 209 с.
5. Федотова О. Інформаційні агентства України як центри надання інформаційних послуг. *Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXV підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ*. Київ: МДУ, 2023. С. 269–271.
6. Філіпова Л. Я., Захарова В. І. Аналітична складова інформаційної діяльності: уточнення сутності, ознак і процесів Харківської державної академії культури. *Вісник ХДАК*. 2009. № 28. С. 44–52.
7. Яременко О. Функції української держави в інформаційній сфері: поняття та класифікація. *Підприємництво, господарство і право*. 2005. № 6. С. 109–112.

**Шайхет С. О. канд. наук. держ. упр.,
Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського,
м. Київ**

АНАЛІЗ ПІДГОТОВКИ І ВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО

Аналіз підготовки і ведення психологічних операцій сьогодні викладений з позиції оцінювання інфраструктури операційного району. В операційному районі в інтересах психологічних операцій можуть бути застосовані різні інструменти реалізації спроможностей психологічного впливу – радіо, телебачення, типографічна продукція та інше. Причинно-наслідковий аналіз спроможностей психологічного впливу та ефектів психологічного впливу проводиться у концептуальних рамках для аналізу поведінки цільових аудиторій в контексті їх фізичного та соціального оточення.

Аналіз джерел [1, с. 10; 2, с. 15] показав, що під час підготовки психологічної операції головним завданням є проведення різних досліджень в інтересах планування психологічних акцій, які проводяться військовими частинами ПсО

згідно з напрямками зон (секторів, районів) відповідальності та у взаємодії з розвідувальними підрозділами.

Метою тез є аналіз підготовки і ведення психологічних операцій відповідно до стандартів НАТО.

Планування психологічної операції має зосереджуватися на описі та оцінці інформаційного простору з урахуванням системного контексту, включно (як мінімум) відповідними акторами, конкретними інформаційними системами та медіа (ЗМІ). Оцінку інформаційного простору не можна проводити ізольовано тільки персоналом ПсО. Під час оцінки інформаційного простору має здійснюватися координація та обмін інформацією з іншими функціональними підрозділами штабу без дублювання аналітичної інформації. Результат аналізу є підсумком колективного аналізу обстановки [1, с. 10].

Під час аналізу цільових аудиторій та акторів включають такі категорії:

- окремі особи (лідери думок: формувачі думок; редактори та видавці ЗМІ; журналісти, лідери – особи, які приймають рішення (ОПР));
- групи (населення країни, населення регіонів, етнічні групи, релігійні групи, гендерні групи, групи за віком, активністю тощо);
- організації (міжнародні організації, урядові організації та установи; регіональні та міжнародні підприємства, неурядові організації тощо).

Інформаційні системи включають такі компоненти.

1. Обладнання зв'язку та інформаційних систем, які включають методи та процедури, а також за потреби персонал, який займається обробкою та передачею інформації.

2. Системи управління, які включають обладнання, методи та процедури, зокрема й інструменти планування та прийняття рішень, а також персонал, який забезпечує управління командирам та їх штабам.

3. Характеристики та компоненти систем зв'язку, інформаційно-комунікаційних систем (ІКС) та систем управління, включно з персоналом, акторами, про яких було згадано вище.

4. Організацію управління, що стосується процесів прийняття рішень, формування та моделей комунікації, потоків інформації, а також аспектів, як-от цензура та свобода слова.

5. Технічне обладнання, методи, платформи та організаційні підходи, які використовуються, створюються та вимагаються для отримання, оброблення й передачі інформації. Це включає їх функціональність, детальні функції, ємність та рівень взаємодії, надійність.

6. Інфраструктура, яка включає державні та приватні споруди і установки, пов'язані з телекомунікаційними компаніями, мережами, поштовими та кур'єрськими службами, а також засобами масової інформації, наприклад, стаціонар-

ними та мобільними радіостанціями та платформами, разом з постачанням енергії, води, транспорту та обслуговуванням.

Статус інформаційної діяльності самої організації. Дослідження має включати аналіз наявних можливостей та методів здійснення інформаційної діяльності, зокрема їх поточний рівень готовності, участь у поточних операціях та основні обмеження. Представники військ (сил), фахівці з функціональних питань або офіцери взаємодії (LNO) мають надавати цю частину дослідження.

Статус інформаційної діяльності противника. Дослідження також має включати огляд можливостей та методів здійснення інформаційної діяльності противника, зокрема його наміри та завдання, поточний рівень готовності, участь у поточних операціях, основні обмеження та вразливості. Цю частину дослідження також надають представники J2 та військ (сил), фахівці з функціональних питань або офіцери взаємодії (LNO).

Статус інформаційної діяльності нейтральних акторів. Дослідження повинні включати огляд можливостей та методів здійснення інформаційної діяльності, зокрема їх передбачувані наміри та завдання, поточний стан готовності, участь у поточних операціях, принципові вразливості та обмеження. Цю частину дослідження мають надати представники J2 та військ (сил), офіцери взаємодії (LNO) або функціональні експерти.

Можливі ефекти в інформаційному просторі. Дослідження повинно завершитися можливими наслідками, що враховують інформаційні заходи, орієнтовані на: забезпечення і збереження вільної діяльності Альянсу у сфері інформації завжди й у будь-який час; поведінку, сприйняття та ставлення аудиторій, схвалених Північноатлантичною радою (НАС); протидію пропаганді противника, а також функціонування та здатності його систем управління.

Ефекти повинні бути висловлені в такий спосіб, щоб описували фізичний або поведінковий стан частини інформаційного простору, що є результатом однієї або кількох дій. Вони можуть бути бажаними або небажаними. Також слід враховувати можливі тенденції (події), які можуть виникнути з часом без зовнішнього впливу. Також слід враховувати можливі події, що з часом можуть виникати без чийогось втручання.

Аналіз підготовки і ведення психологічних операцій відповідно до стандартів НАТО дає змогу визначити основні етапи, якими є: визначення термінів; організація планування і видання вказівок; розгортання організаційних структур з кризового планування, зокрема формування об'єднаної групи планування; видання попередніх розпоряджень підпорядкованим військам; посилення заходів зі збору та аналізу розвідувальної інформації.

Отже, наведені етапи пришвидшать інтеграційні процеси щодо переходу до стандартів НАТО, що дасть змогу підвищити ефективність підготовки та порядків застосування ЗС України.

Список використаних джерел

1. JP 2-01.3 Joint Intelligence Preparation of the Operational Environment, 21 May 2014. Доктрина ЗС США з аналізу оперативної обстановки.
2. JP 5-0 Joint Planning, 01 December 2020. Доктрина ЗС США з об'єднаного планування.
3. NATO Operations Assessment Handbook, Version 3.0, посібник НАТО. 01 July 2015.

*Тур О. М., д-р наук із соц. ком., професор;
Шабуніна В. В., канд. філол. наук, доцент,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського,
м. Кременчук*

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ**

У ХХІ столітті суспільство активно долучається до інформаційних технологій, коли гнучка адаптація до змін стала ключовою компетенцією.

У цьому контексті освітні технології відіграють особливу роль, оскільки вони є основними елементами освітнього процесу і діяльності, що забезпечують їх цілісність та соціально-економічну значущість. Освітні технології стають інструментами, які допомагають розвивати ключові компетенції, дають змогу студентам активно залучатися до навчального процесу, використовувати інтерактивні методи та ресурси, сприяють індивідуалізації та адаптації навчання до потреб кожного здобувача. Вони також розширюють можливості доступу до знань та навчання, забезпечуючи відкритий доступ до освітніх ресурсів через онлайн-платформи, відеоконференції та інші інструменти.

Розвиток сфери інформаційних технологій справді привертає увагу багатьох практикуючих педагогів та молодих людей. ІТ-сфера надає широкі можливості для фахового й кар'єрного зростання, а також матеріального достатку, що є однією з головних цілей кожного майбутнього спеціаліста на ринку праці.

Зростання попиту на підготовку фахівців у сфері інформаційних технологій вимагає нових підходів до системи освіти й виховання молодих працездатних фахівців в Україні [1]. Освітні вимоги у цій галузі потребують від викладачів глибоких знань інженерно-технічних наук, а також спеціалізованого методичного забезпечення програм інженерно-педагогічних дисциплін.

Для успішної підготовки фахівців у сфері інформаційних технологій важливо розвивати інженерно-педагогічні компетенції викладачів. Вони повинні мати не тільки технічні знання, а й уміти передавати їх студентам ефективними методами. Методичне забезпечення повинне включати сучасні підходи до навчання